

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ		
1. Датум и орган који је именовео комисију: НН ВЕЋЕ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА, 02.12.2022.		
2. Састав комисије у складу са <i>Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду</i> :		
1.	Др Мелић Катарина	редовна професорка
	презиме и име	звање
	универзитет у Крагујевцу, ФИЛУМ	Француска књижевност и култура
	установа у којој је запослен-а	ужа научна област и датум избора
		Председница комисије
2.	Др Вижије Лик (Luc Vigiers)	Ванредни професор
	презиме и име	звање
	универзитет у Поатјеу, Факултет за језике и књижевности	Француска књижевност XX века
	установа у којој је запослен-а	ужа научна област и датум избора
		Члан комисије
3.	Др Секеруш Павле	Редовни професор
	презиме и име	звање
	универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет	функција у комисији
	установа у којој је запослен-а	Романистика 25.2.2010.
		ужа научна област и датум избора
		Члан комисије Ментор 1
4.		
	презиме и име	звање
		ужа научна област и датум избора
	установа у којој је запослен-а	функција у комисији
5.		
	презиме и име	звање
		ужа научна област и датум избора
	установа у којој је запослен-а	функција у комисији

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:
Велимир (Добривоје) Младеновић
2. Датум рођења, општина, држава:
25.03.1989, Смедерево, Србија
3. Назив факултета, назив претходно завршеног нивоа студија и стечени стручни/академски назив:
Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, дипломирани филолог романиста - мастер
4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија:

Књижевност и језик, 2006/2017. /Филозофски факултет Нови Сад / Факултет за језике и књижевности, Универзитет у Поатјеу

III НАСЛОВ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Ратови Елзе Триоле: романи, новеле, чланци (1945-1957)
Les guerres d'Elsa Triolet: romans, nouvelles, articles (1945-1957)

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страница, поглавља, слика, схема, графикона и сл.

Докторска дисертација под насловом *Ратови Елзе Триоле: романи, новеле, чланци (1945-1957)* написана је на француском језику, у оквиру двојног менторства између Универзитета у Новом Саду и Универзитета у Поатјеу. Дисертација садржи резиме на српском и енглеском језику.

Дисертација има 551 страницу, 7 глава, 1498 референци, 65 фотографије, 2 табеле, 1 графикон. Текст дисертације садржи и Увод, Закључак, Анекс, Хронологију, Индекс личних имена и Библиографију која је подељена на више делова: текстови, сајтови, необјављени рукописи, и архивска грађа.

Прва глава *Прве битке Елзе Триоле и Шпански грађански рат* (14-64) има десет поглавља, друга глава под насловом *Ангажовани интелектуалац на делу* (65-93) има четири поглавља, трећа глава насловљена је *Представљање Другог светског рата у романима и новелама Елзе Триоле* (94-198) има тринаест поглавља. Четврта глава *Период након учешћа у Покрету отпора* (199-331) има двадесет четири поглавља, пета глава под насловом *Рат против заборава* (332-427) има седам поглавља. Следећа глава носи назив *Le Cheval roux: Једна епизода из нуклеарног рата* (400-427) има шест поглавља и последња глава која носи назив *Нова књижевност после Стаљина* (428-457) садржи четири поглавља.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Због специфичности биографије Елзе Триоле и одабира теме, аутор ове докторске дисертације је у **Уводу** представио најважније догађаје из живота и литерарног стваралаштва Елзе Триоле. Ова биографија садржи основне елементе за разумевање стваралаштва једне ауторке чије је дело недовољено истражено.

Уводни део дисертације даје и општи приказ и одабир теме, образложење наслова докторске дисертације, поставља почетне хипотезе и описује структуру рада. У **Уводу** ове дисертације представљена је и методологија и циљ истраживања и детаљено је образложен одабир корпуса.

Без обзира што главни и највећи део ове тезе обухвата период након Другог светског рата, прво поглавље **Прве битке Елзе Триоле и Шпански грађански рат (14-64)** на јасан и сажет начин представља Елзу Триоле као ангажовану уметницу још од њених књижевних почетака (о великим демонстрацијама и штрајковима писала и пре учешћа у Шпанском рату). Кандидат је приказао њену активност у овом сукобу, одлазак у Шпанију и слику рата у њеним делима насталим непосредно за време сукоба, као и у потоњим делима објављеним након Другог светског рата.

Друго поглавље **Ангажовани интелектуалац на делу (65-93)** јасно се надовезује на претходно. Осликава не толико познате детаље из живота ове ауторке. Елза Триоле је на почетку Другог светског рата ангажована да напише неколико текстова о француским ратним почецима, да би своје интелектуално делање наставила у покрету отпора објављујући чланке у разним француским илегалним часописима (*Les Lettres Françaises, La Drome en armes...*). Триоле у тим чланцима не само да говори о ратној свакодневици, већ помињући злогласни логор Аушвиц постаје прва француска ауторка која пише о концентрационим логорима. Триоле временом интелектуални рат за време Окупације проширује и оснива часопис *Les Etoiles* (Звезде).

Следеће поглавље својом тематиком, обимношћу и структуром представља срж докторске тезе. Насловљено **Представљање Другог светског рата у романима и новелама Елзе Триоле (94-198)**. У њему кандидат анализира књижевна и уметничка средства која је Елза Триоле користила како би у својим новелама и романима представила Други светски рат. Анализирани су текстови у којима Триоле слика патњу народа које је нацистички или вишијевски режим прогонио. Чињеница да ова ауторка не сматра да се рат завршио одласком Немаца из Француске навео је кандидата да једно поглавље посвети још једним ратом у прози Елзе Триоле - великим чисткама током који је око 300.000 француских грађана морало да напусти домовину или да буде на неки начин кажњено због колаборације.

Након Другог светског рата Триоле је једна од учесница Нирнбершког процеса. На њему се појављује као сведок и као репортер. Док траје процес она објављује репортаже са суђења које кандидат Младеновић анализира у делу под насловом:

Период након учешћа у Покрету отпора (199-331). Ове репортаже нам на један иронични начин показују ауторкин став према суђењу, судијама и њену песимистичку мисао: човечанство се нацизма неће лако ослободити. У овом изузетно обимном поглављу представљени су идеолошки ратови након Другог светског рата и учешће Елзе Триоле у активностима француске Комунистичке партије под називом *Битка за књигу*. Будући да је период након рата обележен новим идеолошким поделама и почецима Хладног рата, на примеру њених репортажа о Југославији, Румунији, Мађарској и Бугарској и свим полемикама које су уследиле након њиховог објављивања, имаголошком анализом приказано је како ауторка види ове земље и њихово друштво, а како њене репортаже виде југословенски читаоци. Након рата Елза Триоле води још један мини рат – овог пута жели да створи један нови правац у поезији и постаје заштитница младих песника. Овај део дисертације објашњава настанак покрета *Младих песника*. У периоду који је обележен блоковском поделом света и Хладним ратом, Триоле заузима јасан став и окреће се својој родној земљи Русији. То се манифестује преводима са руског на француски језик руских и совјетских аутора, чланцима о руским књижевницима, објављивањем и уређивањем књига. Због претходно наведеног, кандидат у овом поглављу анализира ауторкино виђење руске класичне и совјетске савремене књижевности у годинама када је Хладни рат на врхунцу.

Аутор дисертације на више места у раду показује да је Триоле у младости била у сенци своје сестре, а током живота у сенци супруга Луја Арагона. Због тога је Елза Триоле имала извештан страх да не буде заборављена. Тај њен страх од заборава огледа се и у чињеници да се стара да велики људи из њене околине не доживе сличну судбину. Зато ће кандидат посветити цело једно поглавље њеном рату против заборава: *Рат против заорава (332-427)*. Први део ове главе односи се на то шта све Триоле чини да Мајаковски, њена прва љубав из младости, не буде заборављен. Анализирани су њени текстови, говори на конференцијама, њени преводи Мајаковског на француски, једна од најлепших биографија Мајаковског коју је управо она написала, изложбе које је организовала њему у част. Аутор дисертације доказује да је све што се о Мајаковском зна у Француској у периоду од 1930-1970. резултат рада Елзе Триоле. Други део анализира њене некрологе посвећене Камију, Елијару, Александри Мајаковски, Садулу, Превоу...из којих не само да сазнајемо о животу ових особа, већ нам ови текстови дају извесне нове информације везане за преминуле о којима ауторка пише. Ови текстови нам нуде и један нови поглед на однос и на заједничке активности Елзе Триоле са преминулим уметницима о којима пише.

Следећа глава доктората носи назив *Le Cheval roux: Једна епизода из нуклеарног рата (400-427)* и даје детаљну генезу романа *Le Cheval roux (1953)* – првог романа у француској књижевности које за тему има атомски рат. Ово поглавље такође анализира како је нуклеарни рат представљен у овом роману.

Последњи део ове докторске дисертације *Нова књижевност после Стаљина (428-457)* показује како су разоткривање Стаљинових злочина и нарочито Други Конгрес совјетских писаца, на коме Елза Триоле учествује, ауторку инспирисали да

напише роман (први у француској књижевности који третира оно што у теорији називамо дестаљинизацијом). Роман за тему има проблем позиције уметника у тоталитарним режимима. Зато овај део рада осликава њену тежњу да исправи непоправљиво, да прикаже Стаљинов режим у другачијем светлу него што је то чинила до тада. У овом поглављу кроз анализу романа *Le Monument* (1957) приказано је и како Триоле покушава да креира једну нову теорију у књижевности и један нови соцреализам.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду* који је повезан са садржајем докторске дисертације. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду уредника часописа о томе.

MLADENOVIĆ, Velimir. "Un grand art modeste" : Elsa Triolet et le problème de la traduction. *Philologica Jassyensia*. 2021, god. 17, br. 2 (34), str. 181-192. ISSN 2247-8353. [COBISS.SR-ID 56061449] **M23 СЦИ ЛИСТА**

рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ
ДЕЛИМИЧНО

MLADENOVIĆ, Velimir. Réflexions d'Elsa Triolet sur la science. *Анали Филолошког факултета*. 2021, knj. 33, sv. 1, str. 279-293. ISSN 0522-8468. [COBISS.SR-ID 45436425] **M51(3)**

рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ
ДЕЛИМИЧНО

MLADENOVIĆ, Velimir. Elsa Triolet : un épisode hongrois. *Acta Romanica*. 2021, br. 32, str. 223-231. ISSN 0567-8099. [COBISS.SR-ID 53223177] **M14-5**

рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ

MLADENOVIĆ, Velimir. Elsa Triolet et les surréalistes. *Узданица : педагошко-књижевни часопис*. dec. 2020, god. 17, br. 2, str. 187-199. ISSN 1451-673X. <http://doi.fil.bg.ac.rs/pdf/journals/uzdanica/2020-2/uzdanica-2020-17-2-13.pdf>, DOI: 10.18485/uzdanica.2020.17.2.13. [COBISS.SR-ID 31348233] **M51-3**

рад припада проблематици докторске дисертације: <u>ДЕЛИМИЧНО</u>	ДА	НЕ

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:

Закључак представља синтезу истраживања и доказује хипотезу дату у *Уводу* да је дело Елзе Триоле обележено ратовима: светским, локалним сукобима, личним и идеолошким ратовима као и ратовима за стварање нових књижевних праваца и струја. Аутор показује да су њене приче заправо свременске и универзалне приче о малим људима.

Ова докторска дисертација полазала је да је рат као тема свеприсутан у делима Елзе Триоле и да је он као тема присутан готово у свим њеним текстовима. Ипак, историјски догађаји у којима је ова ауторка директно учествовала навели су је да рат постане њена преобладајућа тема. Ова теза показала је да писати о рату за време ратних сукоба и страха представља један од видова да се преброди траума, да ауторка за собом жели да остави неки писани траг, да кроз писање активно учествује у покрету отпора и да жели да докаже да је на правој страни. Иако ова ауторка на више места у својим текстовима помиње како су ратови као такви одувек постојали и да они не представљају ништа ново за човечанство сваки се, према њеном запажању, разликује од оног претходног. Због тога се и представљање различитих ратова у њеним делима разликује. Начин на који она представља ратне страхоте, места, неке историјске личности, своје пријатеље који су учествовали у истом рату упућују на закључак да дело ове ауторке представља праву хронику ратова двадесетог века.

Један важан део саме тезе показује све активности ове ауторке након Другог светског рата: страх да не избије неки нови рат, њену јасну позицију за време Хладног рата, њене преводе са руског на француски језик, организовање и вођење *Битке за књиге*, као и многобројне репортаже о разним земљама које је након рата посетила. Аутор дисертације закључује да је њен једини мотив да пише о тим земљама (Југославији, Мађарској, Румунији, Бугарској) заправо тежња да информише своје читаоце у Француској у вези са послератним стањем у тим земљама. Аутор такође закључује да све полемике које су ове репортаже изазвале имају искључиво политичку позадину.

Дисертација је показала да Триоле није само неко ко ствара уметност и неко ко о њој пише. Она је ауторка која брани одређене вредности и која покушава да створи нове књижевне правце.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА:

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Аутор дисертације је показао да је добро користио богату литературу, да је на

јасан и хронолошки начин представио оно што је најавио у уводу и у хипотезама рада. Позитивне стране ове дисертације огледају се и у чињеници да је у њој по први пут представљено мноштво необјављених рукописа Елзе Триоле као и друге врсте архивске грађе (звучни записи, фотографије...) који могу бити полазна тачка за друге француске и српске истраживаче да своја истраживања фокусирају на овај период или дела Елзе Триоле.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Докторска теза кандидата мср Велимира Младеновића написана је у складу са образложењем наведеним у пријави теме, а у појединим сегментима анализе и тумачења извора превазилази првобитно постављене оквире.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе?

Докторска дисертација мср Велимира Младеновића садржи све битне елементе које треба да има једна докторска теза писана по правилима српског и француског универзитета.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци?

Докторска дисертација кандидата Велимира Младеновића оригинални је научни рад. Дисертација представља вредан допринос француској и српској књижевности посебно у погледу што је кандидат овим радом показао да је добро повезао релеватну теоријску литературу са обимним књижевним и публицистичким опусом Елзе Триоле, као и са необјављеном архивском грађом која пред читаоце излази по први пут. На пар места у самом раду, аутор је, користећи више извора, успео да изнесе и неке нове чињенице, а нека стара сазнања везана за живот и рад ове ауторке аргументовано да коригује. Кандидат је доследно применио све методолошке принципе које је навео да ће користити у самом раду. Овим радом је показао самосталност и зрелост у анализи и доношењу закључака. Оригинални научни допринос ове дисертације огледа се и у чињеници да су у њој по први пут обухваћена готово сва сазнања у вези са присуством рата/ратова у прозним делима Елзе Триоле. Због свега наведеног ова добро документована дисертација представљаће и добру референту полазну тачку и за друге истраживаче да се заинтересују за дело ове ауторке, а извори који се налазе у њеним анексима релеватну литературу.

4. Који су недостаци дисертације и какав је њихов утицај на резултат

истраживања? -
Дисертација нема значајне недостатке.
X ПРЕДЛОГ:
На основу наведеног, комисија предлаже:
а) да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана;
Да се докторска дисертација Велимира Младеновића под насловом <i>Ратови Елзе Триоле: романи, новеле, чланци (1945-1957)</i> прихвати и да се кандидату дозволи одбрана.

Место и датум:

1. Име, презиме, звање и потпис:

Проф. Др Катарина МЕЛИЋ, редовна професорка, председница комисије

2. Име, презиме, звање и потпис:

Др Лик Вижије (Luc Vigiers), доцент, члан комисије

3. Име, презиме, звање и потпис:

Проф. Др Павле СЕКЕРУШ, редовни професор, ментор 1, члан

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.